

SALINĀIS SARMAIETĪS

Progresīvs laikraksts, iznāk katru deenu izņemot pirmdienas.

Nr. 9

Sestdien, 13. janvārī 1934. g.

11. gads.

Wahzeescheem patikā Salnaja runa.

XX. Wahju prese usnem ahrleetu ministra Salnaja otrdeem rabiofonā tureto runu par Latvijas atteizibam ar ahrwalstīm ar leelu usmanību un gandarījumu. „Berliner Börsenzeitung“ izsaka, ka ahrleetu ministrs Salnajs esot labi formulēto teikumu atfinis abu walfu saimniecīdās sadarbības nepezeeschemā. Bet Latvijas waldibai esot wahju lojalitātes apleezinājumi ne tikai la jalkausa, bet teem arī jatiž un tahdā garā jarihlojas.

Šomija eepheht lidmašinas.

XX. „Ufi Suomi“ šino, ka Šomijas kara ministrija jau kopš wairateem mehnescheem webufi farunos ar Polandes Fokera awiozijas fabrikam par lidmašinu pirkšanu šomu armijai. Šarunās tagad beidzot panahla weenošana. Lihgums gan wehl naw parafstis, jo wehl janolahrno dāšas formalitātes. Šomijas kara ministrija grib pasuhtit no Polandes firmas 13 lidmašinas. Tās buhs kombinēti isluhta un kausas lidaparatu tips, diwweetiģos, ar 650 firgu spēhu angu „Bristol Pegasus“ motoreem. Lidmašinas spēhs otihtst 270 kilomeču ahrtrumu šundā.

Latkrāstis tahtot šino, ka Šomijas kara ministrija gatawojas pasuhtit arī isahizmatājas lidmašinas — štātā 17. Tās buhs Daldoga tipa „Bristol“. „Ufi Suomi“ isfata zeriba, ka jaunee lidaparoti wehl šowafar tiks nodoti Šomijas kara awiozijas rihzībā.

Frantšū-kreewu tirdsneezības lihgums.

XX. Zelurideem plst. 11 parafstis frantšū-kreewu tirdsneezības lihgums. Pehz lihguma parafstischanas Pōls Bonlurs prešes pahrstahņjeem pašlaidroja, ka šahis lihgums leezinot par politikāš atmosferas ušlabošchanas pehz frantšū-kreewu neubrūšchanas pakta ratifizechanas. Tirdsneezības ministrs Šorans-Dinalš ušwehra lihguma tirdsneezizto noschmi, bet padomju wehstneeks Dowgalewstis ishezās, ka jaunais lihgums šemehot neween frantšū-kreewu saimnieciztās, bet arī pašales meera interefes.

Parisē parafstis frantšū-kreewu tirdsneezības nolihgums ir pagaidu lihgums, kas domāts

obu walfu starpā esofcho nešlaidr bu nowehrschanai. Franzija peesāler minimalās multas likmes wisfeem teem kreetu raschojumeem, kas nekenturē ar frantšū prezem. Ja konturenze tomehr radisees, to nowehrsis ar kontingentu peemehroschanu. Pad. Sa. weeniba apnemās eepirlees Franzija gada laikā par 250 miljoneem franku. Abas walfis eezels ofizialus tirdsneezības preeschohjuus.

Wahzijā wehl par maš nazionalsozialisma.

XX. Ofizialais pasinajums, ka besdarbneeku štāts Wahzijā dezembra mehnesi peeaufis par 348 000, isstuz wahju sabeedrih štīpru wilschanos. Darba frontes organs „Der Deutsche“ raksta: „Darba tīrgus pagaidam gan paslittinojees, bet tambehl ween nedrihtst drosme šaplakt, jo tas leezinotu, ka mums wehl ir maš nazionalsozialisma gara. Taisni tagad mums diwlahrschi štīpri jofasleghas rindās un japeeel wifī spēht muhsu gala mehra šafneegschanai.“

Dalai-Lamas weetneeks.

XX. Pehz angļu laikrakstu šinom Tibe tas augstātes garibneeki nolehmušchi, ka 17. dezembri mirušā Dalai-Lamas weeta eezelams behrnisch, kas dšimis tani mirll, lab mira Dalai-Lama. Šaridneeki pahrliegtinoti, ka nelaika gars eemeefojes jaunšimūhjad. Jaunais pilsonis lihds ar to klahst Budas 14. reinkarnozija (eemeefochanās). Šaunā Dalai-Lamas mašgabības laikā Tibein pahrwaldis patwaldonis.

Raitiģas kreahwas Austrija.

XX. Austrijas nazionalsozialisti joprojam attihha ušrihtochi leelu rošibu wifā walfi. Šafarā ar to eeshējais šahwollis Austrija ir štīpri šapshleis. No dāšchabām walfis malam peenah štinas par nazionalsozialistu rihstoteem janneem atentateem un jaunām neahrtibām.

Austrija pehz Wahzijas parauga eerihkotas darba nometnes. Tās noorganisejuschī nazionalsozialistu pretineeki — kristiģee sozjali, lai tā šatot nowaditu uhdenti no nazionalsozialistu dširnamu. Bet šchins darba nometnēs leelā štātā espedeendšees nazionalsozialisti, lai šagrahbtu tās šawās rolds.

Ritija nodrebeja.

— Tulknešcha eedšhwotojos loti attihstis spēhjas paredset nahloini. Un wisch tiz šaweem paredsejumeem. Ari es juhtu, ka man wehl buhs lauts ar jums šatittees. Pagaidam es panemu lihds šird juhtu tehu.

Wisch palozijās un pašuda ahtat, nekā Ritija paguwa lo atoidet.

Wairal. Ali-Seidu neiika redsejis neweens. Weenigi Osmans wehlat šinaja teikt, ka tas agrā rihštā aishahje no šahdšas. Wifī šnemot Hermann, juta, ka šaulā truhst: bija radees šawads tulkšums. Bet ta tas mehds buht weenmehr, kad no šcharas sabeedribas aihet lahds, kurš lihds tam pratis šaitit wifus pahrejos ar šawu interefanto personību.

Deenu wehlat Germans atkal aishahja medibās. Šagad wisch wairš nebahdijās pamest Ritiju weenu. Wairš bija israhbijāšchās powišam nepamatotas. Wairš Germans aishahija pehz Dšahija, jo bija nolehmis ihjagt agri no rihsta, lai pawaditu šalnos tikt weenu nakti. Štāt Ritija atkal šahltu garšaitotes. Bet Dšahijāš notiekti atšahjās wifu pawadit. Arabs šwehreja un deewojās, ka kopš pehdeja šahjeena, lab wisch šatweid: lungu no Wiklowiša weefnigās, weens wina muhli esot štīpri šahojāšis lahjas, un žitu muhli dabuht wisch nekur newaxot. Weidšot wisch apšohjās aishahit Selimu, kuram peederot tihš muhli, un kurš šinot želu ne štiktal par Dšahiju.

Kad Germans Selima pawadibā aishahja, Ritija wehl guleja. Derna bija gariatigā un karšta. Ritija ilgi mehtojās pa gultu, wehlu pezehlās un wehl wehlat opgehrbās. Aishahja uš šinamo šinti, štātijās wifnošochi karštā šahle, bet wifu laiku redseja šawā preescha, aš šints malas Ali-Seidu, kurš šahweja rotam isšegta feju. Šundeenās šolita pašinaja, ka aš šahdšas apmetnešchēs šlejojošchi arabi dejojati. Osmans tei-

Wahzeescheem walfis 6 jana.

Wahzeescheem walfis:

Maš pasahizijāšchās par 1 mehnuš 28 11—
Maš pasahizijāšchās 1 28 1100

Wahzeescheem walfis:

Wahzeescheem 28 jant, šehs 26 jant, šindinajums dāš štīru un špēhu. Šindinajumi 24 jant, pahrejos 20 jant. +5%, pifšahlel wāhēh: dāšda wehstajorm 5 jant, par weenšēģu paši rinhino šchēmja šindinajumi 25%, pahreģāh

Redakcija, ešpedizija un brūtatawa:

Katoln eolā Nr. 21, tahiz, 72.

Romans šem uhdens.

3. Ritina romans.

(59. turpinājums).

Kad pūšdeenas tuwojās beigom, eeradās Osmans un pašneehja Ali lahda wehštūli, ko šareete bija atmeduši no Ain-Sefras.

— Ali-Sens atwainojās un pezehlās, lai islahstu wehštūli.

— Tahda, ihht, ir šarawihra šahwe — wisch eesauzās. — Es šil šot gribeju šatit šawus peederiģos, bet nu es wairš nešinu, wā wiskpahre šahdret šot wehl redsejochi. Preeschohrtis šanz man atpafal uš Aishahju. Šahwollis šrontē šot nopeelns, un wifī atwalinajumi teel pahtraukti. Man šatwainojās. Nihju agri man šadobās želd, un šagad man wehl šatiseet uš šahdšchū, lai atwaditos no maneem mehchonigojeem drangeem.

Wecem mirll wisch zeeshi pašlātijās uš Ritiju, tad palozijās un ašgahja.

Pehz pūšdeenam Germans nolitās gulei, jo gandriht 36 štundas bija pawadijās beš meega.

Mahstineeku pahris aishahja šaukur uš tihš nešcha pūš, un Ritija šehdeja uš šerāšes weena.

Wina domiģi štātijās uš šailajem arabi behrneem, kas bija aššehjuschī no šahdšchās lihds pat weefnigās šahrsam.

Šahla mehstēs šumšch, un šrolšchūs no šahdšchās jau wāreja šahstredē dāwš štāidral. Pret dšeešohchajām bebesim wehl bija šaredšami šchalzohcho dāetu palma šapās galotnes, beš gairā šahudijās šaulāhbi šhli ahtri putnini, kas ar šaweem šušajeem lihdojumeem eewilšdami mistifus šihmju lotus šahrtāšās bebesis.

Pehšchāni, šerpat, pawišam šumu, aš šerāšes margam šā uš šurwja mahjeenu ššawga Ali wingzais šahws.

Burgenlandē 144 darba nometnes ložeki, eepreesh šagrahwuschī nometnes eelohrtu, aššehga uš Ungariju. Ungaru robešchfargi toš aššureja. — Wihē mehģinaja demonstrēt wairati šinti darba nometnes janneeshi. 250 demonstrantus polizija apzeetinoja. — Pēe Dšahās ešera 40 darba nometnes janneeshi bewās ar ugunskrusta karogu uš tuwejo Wīllachū, lai tur demonstretu. Wifus wifus apzeetinoja. — Šlagenfurtā 80 nazionalsozialisti demonstrēja šrišigo šozialu spēekuwes preescha, eedāhja loģu ruhtis un ušbrūca aššargu postenim. Aššargi raihja tihš šchahweenus, šari diwus demonstrantus nogalinaja.

Austrijas heimwehra wadonis prinzis Štorgemberģs publijēis uššaukumu heimwehram. Wisch aššahda uš nazionalsozialistu augofcho atšiwitāt un wifus promozejochi rihzibu. Prinzis ašhina šawus peekritejus šaglabat dišāplīnu un isšuret lihds galam, jo šitāt tā warot guht ušworu. Uššaukumā teittis: „Wahju gala mehrtis ir panahlt šahchimu tdejas ušwaru Austrija, bet šchi ideja ir japeešlano muhsu šehwijas ihpānibām. Wahju žihnas mehrtis ir atšajnot Austriju, šatreekt partiju šorupziju un galigi isahdēt leelneezijumu Austrija“. Štorgemberģs šehgās ašhina heimwehreechūs šihnitees ar nazionalsozialistēm, šcheem šaboteereem un Austrijas atšajnošchanas pretineekēm.“

Karala Šahhawa šrona runa.

XX. Šeturideem preeshpūšdeend, pehz šwiniga beewalpojuma pils šohnigā, šaralīs Šustāwš atšlahja šchi gada šweedra parlamenta šehju šrona runā, šuru šaralīs nolēhja pīll, wisch norahbija, ka Šweedrijas atšeeģības ar žitām wāštim ešot labāš. Pehdeja gada leelās šarptantīstās šonferenzes neefot šahneeguschās špaukto mehrti — eeroehshot brunofchanos un weizinat pašawles atšpirģchānu no šaimniecizlās šrišes. Šweedrija, ka Šantu Šaweenības ložeklis, arī šurpmat peedališchotees šarptantīstko problemu atšihnaschānā. Šekšatotees uš šinamu uššabochanos dāšchabās ruhneezības nošerēs un atšimo ašreģās tirdsneezības bilanzi, Šweedrijas šaimniecizlās šahwollis tomehr ešot gruhis. Wešdarbs wehl ešot leels un arī šurpmat waldibai nahšees energist pret to žihnitees. Šapat laulšoinneezibai nepezeeschama palihšiba.

jis, ka wairā dejojochi arī lahda šahadere. Damaš wofpreeda aššēt un apšatitees ihrahdi. Wairšes šolijās eeraštees mašleel wehlat, kad atšreešchāstees no glešochānās.

Šilko parahbijās mehnes, un gairš štuwa špirģtāš, šolita eššehja pehz Ritijas, un abas ašgahja uš šahdšchū.

Tur jau bija manoma dšihwa kustiba. Šlejošchās šahadereš deja intereseja wifus. Šeemeetes, behrni, wihreechī — wifī šranzās uš dejojati no waines weela. Dāšchū dešmit šola atšahlumā no šweešchū šaula bija uššeltās diwās šeltis, bet aš weenas no šam preeģigi špreehģaja ugunšlars, pee šura šehdeja diwi arabi. Wezāšis no teem šureja šarp želeem šchētrstihgu „andu“ un šlanoja to, bet apšahrt uganš bija šatupuschēes weetejee arabi un šludami štātijās leefmās. Mehnešnigā un deģochā šaheta gairšma rodija šawdabign, interefantu ainawu.

— Bet šur tad dejojata? — Šolita eewāģojās. Osmans pahrmātnija dāšchus wāhredus ar lahdu šawu arabi, kas meta šarus šahriā.

— Dejojata wehl šelti, — tas pašlaidroja šolitat.

Šaušer šari deģa špāšchēdam, un pret tumšohjām naktis bebesim uššahwās augšā gairšcha leefma, mehšama drehofschū atšarimu šehdofcho arabi šehās. Wezāš arabi šahwehra šihģas un eedšeeģās mašleel drehofschū, bet pašhkami mihtlāš bāhri. Šo šelis ihohja šawns, štāida meitšchā šahām šahjami. Šolā winal bija šamburins.

Štatijū šols papletās pašchāš. Šahadereš bija wājadšģe weeta dejojochāni.

Wifween štīprat un notiektal šahla šlanei „andāš“ šihģas. Dejojatas lunķanās šahws peelezās šemel, bet jau nahlošchājā mirll isšehģās gairā un wāžehla rolas itā lai wāželtos pret miršohchajām šwāģšnem.

(Turpmat wehl)

Pasīņojam sateem gob. pīrjejeem, ta fest-been, 13. janvārī muhju weikals

buhš atwehrtis

no plkst. 4—6¹/₂
A. S. S. Disenzits Jelgavā, Beelā eelā 5.

Zahlo Austrumu problemas.

22. Japanas ahrleetu ministrs Hiroto noturējis ilgā apspīrebi ar SPS wehstneetu Tokijā Burenawu. Japanas informētās aprindās pafstaidro, ta padomju walbiba greešus pīe Japanas ar jannu peedahwajumu Austrumīnas bīelšzela pīrēšanas leelā. Padomju Sateeniba tagad ešot eewehrojami samastinājusī bīelšzela īpīrēkuma maksu. Bet tā tā Japanas waldbiba negrīb poti eeguhī Austrumīnas bīelšzeta un tā tā šīni leelā ir ee-interesēla weenigi Mandšūto waldbiba, tad ahrleetu ministrs Hiroto pasīņojis padomju jauno preehšlīkumu Mandšūto waldbībat.

Japanas peefe sino: Ahrleetu ministrs Hiroto eelneedšī Pīnas waldbībat notu, tarā aīrēhda, ta bij. Mandšūrijas Ģubēnatorā, maršhala Tchang-suelianga atgreeschānās Pīnas politiskā bīhwe un nometchānās uš bīhwi Seemelīnā warot īssaukt jannus politiskus un militarus fārešgījumus starp Japānu un Pīnu.

Japanas telegrafa agentura "Saimbun Nengo" fakās sīnam, Tchang-suelianga jann atmetis uodomu apmīstees uš bīhwi Pēlīnā.

Baronigi nowehrtā katastrofa.

22. Weenigi pateizotees mašīnista warontibai nowehrtā smagāla katastrofa ar Polijas wilzeenu, tad tos ībrauzā no Tēfīnas stāzijas (Tēhē-špīlowakijā). Lokomotīwes wadītājam radās ašīnu īspahdums no plāncham un wīnch bīja tuwu gībbonim. Mašīnists tomehr fānehma pēhdejos spēhkus un aīswodīja wīlzeenu līhī tuwālai stāzījai. Tur wīnch pēhē dāšchēem mīrleem mīra.

Sutichowa teitāšī.

22. No ešītalas līhneechū pufes sīno, ta Kārtīnas waldbības taraspehla eenehmis Sutichowā. Eestāhdes nekawejotees fāchrušchās atteezīgās īolās, lai aīstargotu pīlfehtu no īssauptichānas.

Pēhē lahda Japānu tarā tūgā uš Tokijā norādītās radiogramas wairālas līhneechū stotes karehju nodatās īzgeitās malā Amojā.

Sociālīstī atīhī par nobewejeem.

22. Wahjijas walfts teeja īfnefā pīnziptēlu lehmumu, turā wahju sociālbemokratijas tagadejās lūzīs, lahdu to eewadhjūchī emīzējūchē wahju sociālbemokrati, atīhī par walfts nobewīdū.

Ānplīstāju īwbratums wīlzeenam.

22. Rahda līneechū lauptāju banda aptareja wīlzeenu Kīrīnas tawonā un mehģinoja to ap-

Pehrlēs.

(Weigas) Weena no stāstīlām un dāhrgādām wehlem fānzā par "Kārtēenes pehrlē", atrasta 1857. g. Ģebherijā un nowehrtēta uš 50—60 000 lē. Pehrlēs ir wehrlu gleemeschū jeb aūstera atbālijumu weidhōjumu un fāstahw no dānshām loti plāhndām kahrtām organīstās weelas un ugīstāhā lāfās. Pehrlēs tomehi pīrē stāhju redarbīhā loti juhīgās un fīwēlās stāhšās pīlīgī īsschīhī. Pēhē fīmīstā fāstahwa un fīraktūras wehrlēs līhshīnas wīteem pōhīstāwajām pērlmūtram. Pehrlēs gleemesī rada tīkai tad, ja tējā eelwāwīs lahds fwejchš kēmentīs — smīlchū groudīnch wāj laut las tam līhshīgās. To gleemesī tad apweel dānshām kahrtām pērlmūtra un jo īgat tūpīnas, jo wehrlē līhshī leelāla. Stāstīlās wehrlēs rāchō tā fānz. juhros wehrlu gleemesī jeb aūstera las wīdmīhīal bīhwe uš korālu līnīm. Šī aūstera fāfuga fāstāpama Pehrlēs juhros līhī, Šarlanā juhā, pēe Žēllonas, pēe Klūfā okeana salām, Pānamās juhros līhī, pēe Kālīfornījas un Austrālījas weeluma krtīseem.

Līhshīgās juhros wehrlēm pōhīstāwās arī upēs wehrlēs, turās rāchō fīnamā upju wehrlu gleemeschū fūgā. Šee gleemeschī bīhwe stāhbroš, tālās nabagos kalnu krtānos un fāstāpami Wahjijā (Wawerijā, Šatfijā, Wehmijā, Keīnsēmē), Leelbrītanijā (Welsā, Šlotijā, Trījā), Sweedrījā, Norwegijā un Seemelkēwērijā. Sewīhīkī Anglijā atrastas loti fāstās wehrlēs (jau Jūlijā Ģīrā laīkā), tāfchū upēs wehrlu rāchā wīspāhē neeģīgā. Ģīremot Amerīkā, tur jau īpāhnu eelārotāji eegawa no eedfīmītojeem leelas upju wehrlu wairumās. Kopš 1857. g. dānch pīhrlu atrastis Ūhīa, Wīstonsīnas, Arlanjas, Florīdas un Pājortās šchātā upēs. Šhīs wehrlēs pa leelālai dālat ar bīhwu notrahī — sēlta bīeltenās, purpurfārlānās, debēfīlās, mēlnās. Arī Pīnā atrod deesgān dānch upju wehrlu.

Arī Pālmījas upēnos pēlōpta wehrlu fweja,

laupit. Japānu un Mandšūto taraspehla fārdē atlahja aguni, pēe tam 8 ušbrūgeji nogalīnāti un 15 eewainotī.

Celšchēme.

Celšchējo aīfnehmumu paleelīnās.

Fīnanšu mīnīstrijā un waldbībat pāschreī apspīrechī jantājumā par dāšchēem pāhrgrošjumeem eelšchējā žēla aīfnehmumā. Tā nahlošhā buhšcheta gabā projeklets īslāst jannās žēlu aīfnehmumu obltē gōzījas 6 līhī 8 mīl. lotu apmēhrā. Pāschreī fīnanšu mīnīstrījas krtājumā bīhwu obligāzīju wātrē naw, jo ešchās wāj nu īr pāhrtotās, nowēlotās pakā, wāj arī īfneegtas eereedneem. Tahdā pat kahrtā waldbība žer nowē tot arī jannās obligāzījas. Līhī ar obligāzīju stāta paleelīnāchānā, rēp. dūbulošchānā grotīs arī īslofēs kahrtību, pīrntuālī paleelīnot wīnchīstās, tā tā wīnnechānās eespehjas ar jannām obligāzījam ne pāwātrosees, ne māsīnasees.

Fīnanšu mīnīstrīja projeklē pāhrgrošt arī pāschū īslofēs kahrtību. Pēe līhīschīnējas īslofēs māsō wīnnefšu tīt pīrēja īslofēchānā pīrā ahefārtīgī leelu laīkā. Tamdehī turpmātās īslofēs pēhē līhīschīnējas kahrtības īslofēs tīkai leelos wīnnefšus, beidšot ar 100 lē, bet 30 lē wīnnefšus īslofēs wejelām ferījam, īswīlot weenu ferījas numura wīfāš hīchī ferījas obligāzījas buhš wīnnefšchās 30 lē.

Zutars pāhelīdōs tūfnefī.

Awtoz jās weīgnāschānās beedribās padomeš tehdē, tāš preehšchēbetāzīs gen. Wāngērskīs nolāhja Zūtara wehštālī no Šambījas. Zūtars fīrīgī pāteīgās beedribāt un wīseem seebotījeem — semneefēem un pīlchēneefēem — par fāgāhāteem līhīschēem. Par gen. Wāngērskā lahgunu līdot atpālā pa wezo maršhrtā, Zūtars rāstā, ta generalā wāhrtī wīnam īr pāwehē, bet hīchī atpālāzēlch pāhrt Španījas kolonījai Rīo de Oro īr ahefārtīgī bīhšoms un tāpēhē wīnch lūhš atkaut wīnam žēlu atpālālīdōjumeem īfwehītees pāschām. Beedribās padome arī tam pēelrīta un jann wākar nohūhīja Zūtaram telegramu, lai wīnch līdo pēhē fānā maršhrtā. Līhī ar to awtozījas beedribās padome garantē frānchū waldbībat 10.000 frāntu eīspēhīzījas fārtīhōchānāi Zūtara meīlechānāi, gūbījumā, ja wīnch atpālālīdōjumā awāretu.

Wēsdarbneeku fāstās

Wīfā wāstī pālīlāban rēģīstrēti 19 640 beedarbneeku, no turēem nobārīnāti 9048. Wēsdarbneeku fāhwoīstās atsewīschās pīlchēlās šchāhās: Rīgā — 4649, nobārīnāti — 2604; Leewajā — 2307, nobārīnāt — 759; Dāugawpīl — 1741 — 488; Jelgawā 1166 — 641; Wēntspīl — 789 — 516; Rējelē — 563 — 62; Gīrhwā — 572 — 92; Lūfjā — 600 — 99; Žēfīlā — 557 — 192; Wālmēerā — 526 — 239. Pīlchēlās — 18 087, nobārīnāti 7495.

Lehzeenās nahwē.

Rīgas tīrgotājū bankās namā, I. Smīlchū eelā kalpotāzīs gāyīs pa tīreem lejā un apwehchējā stāhwd, līstā šchāchā, eerandhījis gūlot ašīnīs jannu seemeetī, jann beš bīhūwībās. Kalpotāzīs kēidsees pēe kahrtūna un īfānchīs ahrās pōhīhshības automobīlī un ugūndshējeenās. Albrāwīs arī ahrās. Kōfāldro-

gan tīkai upēs un ešeros. Tā pēem. fīnēmē, ta 17. gabu fīmīent Dāwījas eedfīhwotāji pāhredmūschī pāschātraktās wehrlēs uš Kēwēwīju. 1694. g. Sweedrījas Kārtāls 11. eegēhīs pat semīschū wehrlu fwejas īnspektorū un demīs pāwehīl, ta Wāltījas gūbernu un Ģāngērmanlāndes kēon mūschās nedīhīhī beš tā atlanjas un eegēlās ufraugu klāhtbūhnes wehrlēs fwejot. Šhī teēhā bīj weenīgī īnspektorām un tā pōhīgeem, tas bīhīstēja wīfās upēs un ešeros wehrtāzēti fwejot wehrlu gleemeschū. Pīrwātō mūschū īhpoachneefēem ar īnspektora atlanju bīj bīhū wehrlēs mēlēt, tīkai jāpēdēhāwā kēonim un tīkai tad ja pēhējās nepīrka, tee wāreja wehrlēs paturē fēw, wāj pāhrtot sīteem. Seemeelā tarā laīkā hīchī kēonā pīwīlēģījas pēemīfās, bet jann Pētrīs Beelāis īdbēwā rīhōjumu par āgrātō noīcīkumu atjannōchānā. Sewīschāi wehrlu wehrlu fwejeceebībat pēegreēfī jārēene Šīfābete, tā mīnchū īhpoachneefēem māhājū par ufēcīām leelālam wehrlēm 60 sēlta wībūs lēl, bet par māfāfām — 30 rēl. Rahdā āpārtā no tā pāschā laīkmetā mīnēt, ta Ģgānījā un Wīdīsemē ešot ap 45 upēs un ešerī, turās atrodāmās wehrlēs. Ģupels jann fīno, ta wehrlu fweja wīseem atlanā un tā galwēnās fwejas weetas mīn Gāujās pēetelas, Melānpi (tās weenu pēetelu fānz par Pēhrlēpi), Amātū un Tīrjā (pēe tās weenu krogu fānz par "Wehrlu krogu"). "Wehrlu krogu" pēe Tīrjas bījīs īlgātā laīkā wehrlu īnspektora Ģēbēwērga rēzīdēnē. Dēsgān stāstījas wehrlēs īfwejotās arī Pālžē (Gāujās pēetela) tā arī Wīwēltes pēetelā Bebebe un tāš jāhūpītēs.

Wehrlēs, tā jann organīfīlī weidhōjumi, īr loti juhīgās pīrē dāšchābeem eesīrdēm. Ja tāš pēem. īlgātā laīkā nehījā āf kālās ahdās, tad no wehdejas īfwehīdumeem wehrlēs jāudē jannū mīrshumu. Arī pāsaudētīs mīrshums naw wāirs atgūhšoms. Pehrlēs arī nowēzo līhīfīgī bīhūwām organīsmām un gāhū fīmītenās pāt fārtīhī pulwērī, tā tā rahdā seueģīptēchū fārtōfūgū atrodāmī. Pērlu wīglābāschānāt jāfwehīlas dābīgās smoltās ahdās kofēes.

Brubkleņu sīrups

J. Markitants

Angļu un latāņu pāhērtābāschānās fābelīta Jelgawā, Bīlneeka eelā Nr. 41, tablr. 225.

Ģīzības lārī Wahjijā.

Ģīzības lārī Wahjijā pāhīweedūschēes no ew. luterānu bānīzās uš katolu bānīju. Atteeģības starp katolēem un nāzionalīstēem krtāhī to beenas jo āfālas. Pīrmas pāhīs beenam kōngētrāzījas nometāl eeflōbījā bīwās katolu preefērēs, turī bīja ušfāhīnchēes pīrē to, ta Wahjijā komūnīstēem galwās pēhrt ēngros (wātrūmā). Pēhē īchō garībīneetu āpēetīnāschānās Wīrtēmbērgās eestāhdes pūblīcheja kahrtū brūtālā tonl eeturēta pasīņojumu. Tānī starp zītu bīja teīfās: "Wīhīdīnom wōlfts eēnāidneelās. Ja ahrīs newar īfīnīhīwāt fārlēnos, fīlōs un mēlnās (fīhmetīs uš katolu garībīneekēm) bōzīkus, tad kīrurgs īr gātāws dērbā laīf wīsefāndīgātōs īnsīrumentūs".

Rotēnbērgās bīskaps uš to atbīldeja, ta katolu garībīneekī nekāhā fīnā negrībōt eesjantēes pōlītīkā, bet wīneem ešot "teeģības krtīfēt tāhūs līkumūs, lārī wehīschās pīrē fīrēkāpīnu un pīrē Dēwū". Bīskaps tā teīja, fīlādrī fīhweebām uš fīerīfīzījas līkumū.

Luterānu māhītāju "trīes fāweenībā" beenu no beenas gūhī arween leelālu eespaīdu un spēhku. Wahju pōlītīkā fērtīn īfēr ahrēmīju laīkrtāstūs, grībēdāwā īnformētees par krtī Wahjījas ewāngēlīstā bānīzā, jo wahju pīrē īr aīfleeģts par to laut lo fīnōl. Nāzionalsoģīālīstīte "wahjī krtītech" gūwūschī fīnamū pānāhūmū: weens no wīnu wādōneem šāfje eegēlās par Tīrīngās bīskāpu. Wērlīnē bīja īslātājūchās bāwoms, ta wāltīs bīskaps Mīllērs (Šīllēra ušīzībās wīhēs) nolēhmīs atfāhīnāt no amātā 6000 "trīes fāweenībās" māhītāju. Šhīs bāwmas līhīschīm tomehr naw āpīstīpīnājūchās. Wāldā žēschā pāhrlēzībā, ta pīrēfēntīs Ģīndenbērgs bīhšumā eesjantēes, jo wīnch īr debīfīgās pīrēfēntīs. Naw pat īfīlēģtīs, ta Mīllērs buhš galū galā spēstīs atfāhītees no amātā. Wahju fābeedribās wīspāhējā pāhrlēzībā īr to, ta nāzionalsoģīālīstēem tāfchū buhš līktās robechās Luterā pēelrīteju wājāschānāt Wahjijā, hīnīl Luterā semē.

Wērlīnēs Šw. Pāwīlā bānīzā luterānu māhītāzē Mīllērs (wahju semūhēnes bīj. Komāndēers pāwāulēs tarā laīkā un māhītāju trīes fāweenībās" wādōnīs) nolāhja "trīes fāweenībās" pīrēfēlā uš jantūmū 1000 jānneechū klāhtbūhīnē. Šchēe jānneechī wīfī bīja bānīzās "bībeles pūlīnā" loģēlī. Pēhē deemlāpōjuma wīnī aīstāhja bānīzū fēhģtām rīndām. Bet tad eesjānās fīpīrī pōlīzījas spēhī un pīrēfījū īfīlīhīnāzā. Pōlīzīstī wāwehējā jānneechēem fāhīhī kōrogus un nolīkī pīrom mūfīlās īnsīrumentūs. Dīwī jānneechū wādōnī āpēetīnātī.

Wēntera wīšjannuālā telegrama wehštā: Ģīhwa Wahjījas ewāngēlīstās bānīzā tagad nehmūst jānū wīrseenu. Wāwārījas, Wīrtēmbērgās, Wādēnās un Ģēfēnēs bīskāpī īfīlūbīnājūschī par anūletu un atēlētū wāltīs bīskāpā Mīllēra pēhējō edīltū (rīhōjumu), tāš nolēchā māhītājeem nobārēbōtees ar pōlītītu un aīfleeģfā bānīzās kōlpeem krtīfēt bānīzās admīnīstrāzīju un tāš rīhōjūmūs. — Wāltīs pīrēfēntīs Ģīndenbērgs īfēteja pāhmetumūs Mīllēram par wīnā dīktatorīstō rīhģbū bānīzās leelās un īt semīschī par wīnā mehģīnājumū lītwībēt ewāngēlīstās jānneesnes fūfībū. — Arī Wahjījas ahrleetu mīnīstrīja aīsrādījūschī bīskāpām Mīllēram, jīt wēlōwēhīgū eespaīdu ahrēmēs atfāhījūschī wīnā rīhōfēchānās ewāngēlīstā bānīzā.

jees, ta mīnētā jānawā īr semlōpības mīnīstrījas dārbīneēzē, tāntāfāmneēzībās fāf. fīudentē, 22 g. w. Š. Wehman; no Ģēhū eelās Nr. 12. Jann plkst. 11 beendā jānawā eīgāhījūschī bankās namā, ušfāhīpūschī pa tīreem angēlchējā stāhwd, tur lahdu laīkū ušfāhījūschēes, tad nolāhīpūschī lejā, apm. pūšfīndū pāstāīgājūschēes gar bankās namū un tad atkāl ušfāhīpūschī angēlchējā. Angēlchējā stāhwd uš pālōbēs atrāstīs wīnās mutāntīnģū un rōlās fōwīnā. Rā no pīrōtāns, jānawā no š. fāhwa eelēhīfī līfō šchāhīdī. Krtīhōt uš atwānu grībās nelāimīgā fāschlāstījūschī galwās lautū. Nahwe eestāhījūschēes oģūwītēlī.

Relatīes rōlās fōwīnā atrāstās dīwās wehštālees. Wīenā ādrefēta mōhīet īr tānī pāschāhweeēzē rāfktā, ta dōbās nahwē lābprāhīgīs un lūhš nōlahrtōt wīnās parādūs. Otrā wehštāle naw newēenam ādrefēta un lotī lātonīstā: "Māns lehmūmās īr negrosāmūs, lūhshū newēenu newānīnot. Tu ešī wānīgā, ta ešī to īdārū."

Ģsolneekī. Pāh r b u h w ē s p a m a t f l o l a s e h l u. Jelgawās aprīnā būhūwōdālā būhūwīnspektora Pāfīnā wādībē nuwāt īfģgātāwōjūschī Ģsolneeku 2. pālāhēs pāmāfīlōlās pōhīrēbūwēs projektu fāllānā ar pāgōstā padomes norāhdījumu. Pēhē šhī projekta stās būhš trīhīfāhūwū un tājā nowēetōs wījas kōfēs, gūlāmīfābās fēhneem un meītenem un školotāju īstābās bīhūwōlktī.

mos pamatus leelojom darbam un zērē uš sabiedri-
bas turpmāko labvēlīgo atbalstu. Cenahfāškos
feedojuums isleetoš lidmašīnu buhwei weentigi
Zelgawās nodalai resp. Sēmgalei, labehļ Sēmgales
fabedribu ušajina buhi šķim pofahlumom atšauzi-
gai. Pafsta tel. rehlina №. 5032.

Peefšhīrtis pabalsts Awiozijas Weizinafšā-
nas beedribas Zelgawās nodalai. Šh. g. 10. jan-
wari Rīgā notika Awiozijas Weizinafšānas beedri-
bas Zenitālās padomes sehdē, turā peefšhīrtis pa-
balsts Zelgawās nodalai 25 200 buru lidmafšinas
pirtfšanai. Zelgawneeti faweeem spēhleeem zer tuwa-
kos mehnefšos pabeigt buhwei awmafzības lidma-
fšīnu pehž Zelgīnga parauga, beš tam eewoditās
šarunas ar tahbu ahrfemiju firmu par modernās
buru lidmafšinas pirtfšanu, tam Zenitālā walde
nahlot Zelgawās nodalai preti, peefšhīrti augfš-
mineto pabalstu. Turpmā nodomats buru lidma-
fšīnos buhwei weentigi Lotwījā, nemot per paraugu
pehrlamo ahrfemiju lidmafšīnu.

Lautfaimneezību godalgofšana Sē-
mgalē. Lai weizīnotu lautfaimneezības attīhstību
Zelgawās aprīnka walbe katru gadu paredsejušī go-
dalgot 4 labatās faimneezības, 2 lihds 50 puhr-
reetas leelumā.

Šhogad pehž lofes paredlets godalgot faim-
neezības no Mešhūwifšos, Bulaišhū, Utru un
Snikeres pagafteem. Salārā ar to aprīnka walbe
ušdewušī minētām pagafsta waldem, tuwatā padomes
sehdē ishrandfš 2 kandidatus no pagafsta lautfaimne-
eem — weens ar femes platišu pahri par 50
puhrw., bet otru sem 50 puhrweetom. Pēe faim-
neezību iswehles jagreesh wehrtība uš sefofšo:
Saimneezībā jabuht wispufigi labi nostahbitai ar
labem lopeem, loufeem u. z.; Saimneezībā jabuht
labām ehkom ar praktiškū eefahrtu un labem darba
rīhleeem, jafaimneeko ar faimneezībā eeguhtem lih-
dsleem beš leekem parahbeem.

Zukurbeefshū audsetaju eefneegums
waldbīwai. Salārā ar 6. janwari notifusfšo zu-
kurbeefshū audsetaju šanohfšīni Zelgawā un peenem-
tajem lehmumeeem. Zukurbeefshū audsetaju delegozija
ar beedribas preefšhāneela R. Wujanu preefšhāgald
11. janwari eefneedja ministru presidentam un finan-
fšhū ministriem fapuzlē peenemtos lehmumus. Wal-
dības pahrstahwji eepafšhītolees ar zukurbeefshū au-
dsetaju eefneegumeeem zehla eebildumūs pret zukur-
beefshū zenu paaugfšinasfšanu, resp. atfshānot pagah-
jufšā gada zenas, fewisfšāli pret to ušfshājas finan-
fšhū ministrija. Atteezībā uš sehplatišās norme-
fšānā apfshlita fināma pretimnahfšānā paleelīnot
fabrikās darbības laiku lihds 120 deenam, bet zu-
kurbeefshū audsetajem tohdā gabijumā bala beefshū

būhtu jausglabā lihds janwara mehnefšim. Repee-
krita ari zukurbeefshū apsefshānāi ar Lotwījā au-
dsetām zukurbeefshū sehllom, jo tās nebhūhšot tīl
labas, la no ahrfemem eewefstas. Pēe lihgguma pro-
jektā isfshahdāfšānās apfshlītās peeaizinat zukurbe-
efshū audsetaju pahrstahwjs. Atteezībā uš zukur-
beefshū netihrumu procenta noteifšhānu apfshlīja ee-
west dahšus jawninajumūs.

Wēestura Saweenībā sefšdeen, 13. jan-
wari plfš. 19.30 dsehdās J. Reinharba kundse. Pēe
klaweerem Dahjis kundse. Pēedals Wēestura Sa-
weenības bubulkwartēis. Pehž kongerta faweeefšs
walars.

"Ratīs Gambijā". Lai guhtu lihdslektus
aifšargu ideju isweidofšānāi, 16. Zelgawās aifšargu
pulla fshōba bataljona telefonistu wads farihlo 20.
janwari plfš. 8 walārā Aifšargu nomā, Raina eelā
Nr. 9, plofshū karnewalu "Ratīs Gambijā". Kar-
newala rīhlotaji, jau rofigi fshahdā pēe droroziju
ifšgatawofšānās. lai apmelletoji teefšam justos tā
Gambijā. Starp zitu eerihko ari telefona "faiifšni"
starp Zelgawu un Gambiju. Netruhts ari Gambi-
jas krodhina "Pēe lihds krodhita". Paredseta ari
flawenā Gambijas lidotaja Zutura dubultneela eera-
fšānās ar trofejom un dahšadi ziti pahrstegu i.

Latwijas bankas padome nolehmušī fshā-
dit preefšhā finānša ministriem apfshpīnāfšānāi te-
lofšam darbības godam Zelgawās nodalos diflonta
komiteju fshōhdā isfshāwā: J. Brumeli, J. Bergu,
J. Lasbu, P. Mituli, W. Dfshneeku (t. i. lihds-
fshīnejos) bet no janna — P. Godmani un A.
Wīzlewiifšhū.

Degwīhna pudelu zenu pafemināta.
Ministru kabinets pafemināja zenu par degwīhna pu-
delem, turās spirta monopola pahrwalbe pehrl atpa-
kal no degwīhna leetotojeem. Par weerlahfšhām
pudelem, atfshāri no pudelu leelumā turpmā maksās
2, 4 un 6 fant., bet par dšīdrā pudelem 5 un 9 fant.

Par nelahrtīgu nama grahmatās we-
fshānu polizija fonz pēe atbīdības Dahni Šhtein-
bergu un Mošu Weneifšonu no Auzes, bet par laut-
faimneeku produktū ušpirtfshānu aifšleegā laifā un
wētā Benjomīnu Armermani no Rīgas.

Grofiti noteifšāmi par galas kontroli.
Semkoptās ministrija eerefinājušī 81. panta lehr-
tībā grofit noteifšumūs par galas šentitās apfshates
nodolli. Likumā grīb paredset, la pilsehtās eewefšā
gala, tas rāfshōta no weterinorās pahrwalbes par
peemehrotu aifšhā lauwēē un to atfshāwis pahrb-
fshānāi wet pahriw. apfshpīnrtās weterinarahfšis, nam
pabota otrweifšejai kontrolei.

Išgulet reibumu. 11 janwari polizijas

arefsta telpās išgulet dšehrumu eeweeotoš Eduards
Swirbulis no Rūagu eelās 9, kurfsh pēedsefšres
gulejis turgus lautumā un Aleksanders Degainis no
Dobeles fshōfējas, kurfsh dšehrumā trofshhōjis un
aifshāhris garamgahjejus.

Tuberkulošes apfsharofšānās beedribas
farihlojumō. Lai wahlu lihdslektus tautas aif-
šahdibat no tuberkulošes un flimo ahrfsefshānāi,
Latwijas tuberkulošes apfsharofšānās beedribas Zel-
gawās nodala farihlo sefšdeen, 20. janwari plfš. 8
walārā Abrahama operetes "P a w a f a r a
m i h l a" ishrāhbi Zelgawās teatra spēhlu ispilbi-
jumā. Šhāi ishrāhde operetes atbīdīgo Wīktorijas
lomu weifš Tuberkulošes apfsharofšānās beedribas
darbīneezē W. Braunfelde; beš tam wehl pēedals
Roz. operes operetes trupās dsehdotajis Antfsharow-
Kabišis. — Išhrāhdei sefos faweeefšs walars.

Wāwālās telegrāmās

XX. Parifē, 12. janwari. Franzfšes
tantas weerīneeti nomā atfshāhtas debates par krah-
pneela Siawīfška aferu. Radikāla liders Erīd eero-
finājis isfshēit waldbīwai ušzībū un ušdot tai rūp-
tees par fshīs leetas pamatīgu, wispufigu ismelle-
fshānu un wainīgo fahfshānu pēe atbīdības. Pared-
šjams, la Šhōtana kabinets noturefšees. Sehdēs
laidu Partīes eelās dahfšī demonstranti bari rīhloja
nelahrtības, tas iswehrtās formālās eelu kōjās.
Polizijai tomehr ishdewās nodibinat kahrtību. Apze-
tinatās mairaf tā 700 perjonas. Dahfšī eewatnoti.
Nelahrtības notifusfšas ari Wionas pilsehtas eelās.

XXI. Wafšhāwa, 12. janwari. Padomju
Kreewījas Zenitālā ispilbu komiteja apbalwojušī ar
Šarkanā karoga darba ordeni šloweno matemātīki
Rīfelomu, kurfsh fahfshāhījis dahfšās popularās mah-
zību grahmatās. Rā komunistu partijas beedes Rī-
feloms wehl togad 82 gadu wezumā turpina rofigi
fshahdat fshōtnes lauld.

XXII. Buenos Aires, 12. janwari. Argen-
tīnas reetumu dahā ishehlfshāfšes mifšigi plāhbi. 60
perjonas nosifshufšas.

Saifs 13. janwari.
Mehreni, wehlfaf mehreni fšīpri deenwidānftra-
mu wehji. Preefshpus deenā leelako balu fšaidrs;
austrumu dahā mehreni fšīprs, reetumu dahā meh-
rens fāls. Pehžpus deenā mahlfonu dahfšums pe-
nemfšes un fāls mafnafšees.
Šaule lez plfš. 8.56 min., noreet plfš. 16.07
min. Deenas garums 7 st. 11 min.

Atbīdīgais redaktors: R. Grīfšis.
Išdewēji: R. Grīfšis un A. Semnīs.

Dfšlās fšumjās pafinojam radeem, draugeem un pafihstameem, la
muhju dehls, brāhlis un mans ušzījamais draugs

Ansis - Alberts Peesis

no mums fshēhīrās 10. dezembri fsh. g.

Išwadifšānā no Sw. Annas hafnīzas kaplīfšhās uš pehdejo
atdufšas weetu Walofshū kapeem, fwehīdeem, 14. janw. pl. 1/23 p. pusd.

Uš kufšu pawadifšānu lihds

Fanz wehji jūhrās dšēmi —
Wes walaru tee rīmš.
Ras zēts deenas fšēmi.
Ratīs wehšumā nu geimš.

Sehrojošhee peederigee.

Angļu un fran-
hshū fundas

troriju un šarunas — la ari k-
weetu fundas, Ušwaras eelā Nr. 28,
run. fundas 12-2,
103 Nalda Braz Boffemell.

Kamilla Boffemell.
Klaweeru fundas

pehž profesora Weifshāpta melodes
(Berlīnē) Ušwaras eelā 28, runas
fund. 12-2. 103

Mukfšās ondulozijas
(Uhdens wīkē) 50 fant.

Ufātshū krahfofšānā
30 fant.

Seelajā eelā Nr. 6,
J. Šwenfelde damu isfshētawā.

Sehfa meita

wajadfiga Londonas weefnīgē, Borufo
eelā Nr. 5. 181

Weefu apkalpotāja

wajadfiga. Pēetifšēes Katolu eelā 42
laugretu weefnīgē. 204

Wezaka seeweete

wajadfiga pēe dšhrua. Weetifšēes Nr
Barona eelā 1, fshētawā. 204

Dfshwoflis

no 2 ishabam ar fshhī. jawnemontēfš,
ifšodams Raina eelā 2, prepr. dš. 6.

Intelig. mahzeklis

wajadfigs adhu tīrgotawā Dugo Goifš
Ušwaras eelā 10. 212

Walfas un hafku
zirteji

wajadfigi Raineema pag. Drafšu
mahjās pēe J. Wēimāna jeb pēetifš-
tees Zelgawā, Ušwaras eelā 44, Hofš. 181

Meita

gatawot proteja wajadfiga. Ušwaras
eelā 49-a, dš. 6. 211

Peens

15-25 litri wajadfigs tīrgotawā,
Sehweetes eelā 2. 207

Breekifshrahdneels

wajadfigs Sēmgalē lautu foimn. feta
darba, la ari pa dahgi tāli protejs.
Ar pēedahw, ušhrāhdoi apfshēhās par
agrako darbību, algas leelumū
areefšēes Zelgawā, Katolu eelā 25,
Domdrowfsta weifšā, rāhtē. 466. 202

Dfshwoflis

no 2 ishabam ifšodams Katolu eelā 9.

Mafku kofimūs

ifšhē Wēimāna eelā 17, R. Wiewegs.

Baratfshānās uš progresīwo deenas laifkrafšu

"Jaunais
Sēmgaleetis"

1934. gadam turpinas.

"Jaunais Sēmgaleetis" dibināts 1923. g. un ir
weens no isplatiatalajeem laifkrafsteem Zelgawā
un Sēmgalē.

"Jaunais Sēmgaleetis" ir noteikti nacionāls un
progresīws laifkrafšis.

"Jaunais Sēmgaleetis" pēegreesh toti leelu weh-
ribu Zelgawās pilsehtās un Sēmgales dšihwei,
wispufigi un bespartejifšī apgafimo wifās
pilsehtas un lautu dšihwes wajadfšības, weentihds
aifshāhwotfemneekus, jawnsemceelus un fshahdneelus.

"Jaunais Sēmgaleetis" ishraudis fēw par mehrti
newis dšihbi politifšku agitāziju un pēesopt partijas
fšīfš, bet fšneegt laifatajeem bespartejifšu un obje-
ktīwu informāziju par dahšādām dšihwes parah-
dībām, wajadfšībām un notifumeeem.

"Jaunajam Sēmgaleetiim" lihds fshahdā labafēe
fshurnālisti, fināneeki un rakfšneeki, tā ari dahfš
lautu korefpondenti un weetejo lihdsfshahdneeku.

W. Anspach's Rīgā.
Peenemfshānās weeta: Katolu eelā 42.

Janwara mehneeti tihrijānās un krahfofšānās darbēem
zenas par 25 prog. pafeminatās. Šhīs zenu pafemi-
najums derīgs teew, tas dahbus ispehrl lihds 28. febr.